

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI

SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE

***Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013
Întocmite în conformitate cu
Standardul Internațional de Contabilitate 34 (IAS 34)
(neauditare)***

Chișinău, iulie 2013

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

Cuprins:	pagina
Bilanțul contabil.....	1
Situația rezultatului global	2
Situația fluxurilor de mijloace bănești.....	3
Situația privind capitalul și rezervele.....	4
Note la situațiile financiare condensate	5-28

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
BILANȚUL CONTABIL - neauditat
La 30 iunie 2013

	Note	30 iunie 2013 MII LEI	31 decembrie 2012 MII LEI
ACTIVE			
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	4	10,817,903	12,820,877
Aur monetar	5	36,784	47,593
Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale		2,371,292	2,303,437
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova		2,074,474	2,075,425
Credite acordate băncilor și altor persoane		258,865	305,818
Valori mobiliare investiționale	6	19,997,065	17,454,682
Active materiale pe termen lung	8	20,822	21,957
Active nemateriale	8	17,009	13,787
Alte active	9	26,962	4,623
TOTAL ACTIVE		35,621,176	35,048,199
OBLIGAȚIUNI, CAPITAL ȘI REZERVE			
Obligațiuni			
Monedă națională în circulație		15,551,394	14,557,241
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova		1,832,061	1,895,034
Disponibilități ale băncilor	10	5,400,820	5,976,044
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei		3,564,131	3,741,385
Obligațiuni față de organizațiile financiare internaționale		7,917,641	7,922,010
Alte obligațiuni	11	21,696	175,815
Total obligațiuni		34,287,743	34,267,529
Capital și rezerve			
Capital autorizat		330,017	330,017
Fondul general de rezervă		(596,400)	(596,400)
Total capital statutar		(266,383)	(266,383)
Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare		743,974	743,974
Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale		300,911	300,911
Alte rezerve		(8,504)	2,168
Total capital și rezerve		769,998	780,670
Profit disponibil pentru distribuire*		68,980	-
Diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare		560,264	-
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale		(65,809)	-
Total obligațiuni, capital și rezerve, inclusiv diferențe din reevaluări, profit disponibil pentru distribuire		35,621,176	35,048,199

* Profitul disponibil pentru distribuire este calculat în scop de prezentare, acesta fiind înregistrat doar la finele anului, conform art. 20 din *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548-XIII din 21.07.1995.*

Notele 1-19 reprezintă parte integrantă a acestor Situații financiare condensate.

Aceste Situații financiare condensate au fost aprobate de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei pe data de 25 iulie 2013.

Dorin Drăguțanu
Guvernator

Vasile Munteanu
Director-adjunct al Departamentului
Buget, Finanțe și Contabilitate

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL – neauditată
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

	Note	30 iunie 2013 MII LEI	30 iunie 2012 MII LEI
Venituri din dobânzi la plasamente pe termen scurt	12	14,154	19,750
Venituri din dobânzi la valori mobiliare	12	174,658	203,511
Venituri din dobânzi la creditele acordate și REPO	12	386	688
		<u>189,198</u>	<u>223,949</u>
Cheltuieli cu dobânzi la creditele primite	13	(14,886)	(11,130)
Cheltuieli cu dobânzi aferente disponibilităților	13	(31,491)	(30,465)
Cheltuieli cu dobânzi aferente operațiunilor cu valori mobiliare și REPO	13	(88,733)	(105,145)
		<u>(135,110)</u>	<u>(146,740)</u>
Venituri nete din dobânzi		54,088	77,209
Venituri din tranzacții și diferențe de curs valutar	14	627,432	580,047
(Pierderi) /venituri din reevaluarea valorilor mobiliare	15	(66,588)	75,234
Alte venituri		13,881	20,888
Cheltuieli operaționale	16	(65,378)	(38,493)
Venituri nete operaționale		509,347	637,676
PROFIT NET		563,435	714,885
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova		137	(2,253)
Diferențe din reevaluarea aurului monetar		(10,809)	489
REZULTAT GLOBAL		552,763	713,121
<i>Determinarea Profitului disponibil pentru distribuire</i>			
PROFIT NET		563,435	714,885
Acoperirea /(defalcarea) pierderilor /(veniturilor) nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea valorilor mobiliare investiționale		65,809	(68,363)
Defalcarea veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare		(560,264)	(522,856)
PROFIT DISPONIBIL PENTRU DISTRIBUIRE*		68,980	123,666

* Profitul disponibil pentru distribuire este calculat în scop de prezentare, acesta fiind înregistrat doar la finele anului, conform art. 20 din *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548-XIII din 21.07.1995.*

Notele 1-19 reprezintă parte integrantă a acestor Situații financiare condensate.

Aceste Situații financiare condensate au fost aprobate de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei pe data de 25 iulie 2013.

Dorin Drăguțanu
 Guvernator

Vasile Munteanu
 Director-adjunct al Departamentului
 Buget, Finanțe și Contabilitate

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
SITUAȚIA FLUXURILOR DE MIJLOACE BĂNEȘTI - neauditată
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

	<u>Note</u>	<u>30 iunie 2013</u>	<u>30 iunie 2012</u>
		<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea operațională			
Dobânzi încasate		176,034	187,136
Dobânzi plătite		(134,939)	(146,224)
(Pierderi) /câștig din valori mobiliare investiționale		(779)	6,871
Alte încasări		13,880	22,131
Plăți către salariați și furnizori		(93,041)	(41,532)
Flux de mijloace bănești înainte de variația activelor și obligațiunilor		(38,845)	28,382
(Majorarea) /diminuarea creanțelor organizațiilor financiare internaționale		(29,687)	9,692
Diminuarea creditelor acordate băncilor și altor persoane		46,955	55,515
(Majorarea) /diminuarea valorilor mobiliare investiționale		(2,107,631)	541,042
(Majorarea) /diminuarea activelor operaționale		(2,090,363)	606,249
Majorarea monedei naționale în circulație		994,153	556,522
Diminuarea disponibilităților Guvernului Republicii Moldova		(64,549)	(517,886)
Diminuarea disponibilităților băncilor		(637,041)	(185,707)
(Diminuarea) /majorarea Certificatelor emise de Banca Națională a Moldovei		(175,852)	558,268
(Diminuarea) /majorarea obligațiunilor față de organizațiile financiare internaționale		(121,954)	828,094
(Diminuarea) /majorarea altor obligațiuni		(26,046)	29,157
(Diminuarea) /majorarea obligațiunilor operaționale		(31,289)	1,268,448
Flux net de mijloace bănești din activitatea operațională		(2,160,497)	1,903,079
Achiziții de active materiale și nemateriale		(7,760)	(3,559)
Flux net de mijloace bănești din activitatea de investiții		(7,760)	(3,559)
Plăți către stat privind distribuirea profitului		(113,549)	(35,460)
Flux net de mijloace bănești din activitatea financiară		(113,549)	(35,460)
Diferențe din reevaluări ale numerarului și echivalentelor de numerar		277,881	230,896
(Descreșterea) /creșterea mijloacelor bănești și echivalentelor de numerar		(2,003,925)	2,094,956
Numerar și echivalente de numerar la începutul anului		14,896,302	9,949,083
Numerar și echivalente de numerar la sfârșitul perioadei		12,892,377	12,044,039
Analiza numerarului și echivalentelor de numerar		30 iunie 2013	31 decembrie 2012
Numerar și monedă națională în casă	4	3,445	3,027
Numerar în valută străină	4	772	1,046
Conturi Nostro	4	369,614	1,620,394
Depozite la termen în valută străină	4	10,444,072	11,196,410
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova		2,074,474	2,075,425
Numerar și echivalente de numerar		12,892,377	14,896,302

Notele 1-19 reprezintă parte integrantă a acestor Situații financiare condensate.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
SITUAȚIA PRIVIND CAPITALUL ȘI REZERVELE - neauditată
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

	Capital autorizat	Fondul general de rezervă	Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	Alte rezerve	Profit nedistribuit	Total capital și rezerve
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Sold la 1 ianuarie 2012	288,923	(709,949)	29,155	169,720	1,898	-	(220,253)
Profit	-	-	-	-	-	714,885	-
Alte venituri globale:							
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	-	-	-	-	(2,253)	-	(2,253)
Diferențe din reevaluarea aurului monetar	-	-	-	-	489	-	489
Alte venituri globale, total	-	-	-	-	(1,764)	-	(1,764)
Rezultat global la finele perioadei	-	-	-	-	(1,764)	714,885	713,121
Alte tranzacții cu Guvernul							
Majorarea capitalului autorizat prin aport de aur monetar	41,094	-	-	-	-	-	41,094
Sold la 30 iunie 2012	330,017	(709,949)	29,155	169,720	134	-	(180,923)
Diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	-	-	522,856	-	-	-	522,856
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	-	-	-	68,363	-	-	68,363
Sold la 1 ianuarie 2013	330,017	(596,400)	743,974	300,911	2,168	-	780,670
Profit	-	-	-	-	-	563,435	-
Alte venituri globale:							
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	-	-	-	-	137	-	137
Diferențe din reevaluarea aurului monetar	-	-	-	-	(10,809)	-	(10,809)
Alte venituri globale, total	-	-	-	-	(10,672)	-	(10,672)
Rezultat global la finele perioadei	-	-	-	-	(10,672)	563,435	552,763
Sold la 30 iunie 2013	330,017	(596,400)	743,974	300,911	(8,504)	-	769,998
Diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	-	-	560,264	-	-	-	560,264
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	-	-	-	(65,809)	-	-	(65,809)

Notele 1-19 reprezintă parte integrantă a acestor Situații financiare condensate.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

1. Informație generală despre Banca Națională a Moldovei

Banca Națională a Moldovei (în continuare Bancă) este banca centrală a Republicii Moldova și a fost fondată în 1991. Activitatea Băncii este reglementată prin *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548-XIII, din 21 iulie 1995*. În conformitate cu legea menționată, Banca este o persoană juridică publică autonomă și este responsabilă față de Parlamentul Republicii Moldova.

Obiectivul fundamental al Băncii este asigurarea și menținerea stabilității prețurilor.

Sediul Băncii este situat pe Bd. Grigore Vieru nr.1, Chișinău, Republica Moldova. Banca nu are careva sucursale sau filiale.

2. Baza de întocmire și politici contabile semnificative

Situațiile financiare condensate ale Băncii sunt întocmite în conformitate cu prevederile *Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei* și a Standardului Internațional de Contabilitate 34 (IAS 34) – „Raportarea financiară interimară”.

Situațiile financiare condensate nu cuprind toate informațiile și dezvoltările solicitate în Situațiile financiare anuale, și trebuie analizate împreună cu Situațiile financiare pentru anul încheiat la 31 decembrie 2012, întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (SIRF).

Situațiile financiare condensate sunt întocmite conform aceluiași politici contabile, principii și metode de evaluare a activelor, obligațiilor, capitalului și rezervelor, veniturilor și cheltuielilor, aplicate la întocmirea celor mai recente Situații financiare anuale ale Băncii Naționale a Moldovei.

Situațiile financiare condensate sunt prezentate în lei moldovenești (MDL), unitatea monetară a Republicii Moldova, rotunjite la cea mai apropiată valoare exprimată în mii lei.

Banca Națională a Moldovei nu s-a angajat în operațiuni ciclice sau sezoniere în perioada de raportare curentă. Toate activitățile Băncii se desfășoară în funcție de conținutul și timpul realizării operațiunilor, în conformitate cu principiul continuității activității pe o perioadă de timp indefinită.

3. Managementul riscului

3.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor

Pe parcursul desfășurării activității sale, Banca este expusă la o serie de riscuri de natură operațională și financiară.

Activitatea de gestionare a riscului desfășurată în cadrul Băncii este reglementată prin instrucțiuni și proceduri interne și este monitorizată de managementul Băncii, care analizează problemele legate de politica monetară, investițională și cea valutară a Băncii. Cadrul normativ aferent gestionării riscurilor este în mod curent actualizat, în dependență de evoluțiile pieței, politicii sau structurii Băncii, etc.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

3. Managementul riscului (continuare)

3.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Principalele categorii de riscuri financiare, la care Banca este expusă sunt: riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de piață care include riscul ratei dobânzii și riscul valutar. Structura activelor și obligațiilor depinde în principal de natura funcțiilor legale ale Băncii Naționale a Moldovei și nu neapărat de aspectele comerciale. În același timp, Banca controlează permanent expunerea sa față de riscuri, prin diverse tehnici de gestionare a riscului.

3.2 Riscul de credit

Tabelul expus în continuare reprezintă activele financiare ale Băncii în baza rating-ului pe termen lung:

30 iunie 2013

Ratingul pe termen lung ¹	Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	Aur monetar	Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova ²	Credite acordate băncilor și altor persoane	Valori mobiliare investiționale	Alte active financiare	Total active financiare
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
AAA	266,029	-	2,371,292	-	-	9,821,044	-	12,458,365
AA+	3,174,092	-	-	-	-	10,176,021	-	13,350,113
AA-	4,351,875	-	-	-	-	-	-	4,351,875
A+	2,144,580	-	-	-	-	-	-	2,144,580
A	877,436	-	-	-	-	-	-	877,436
A-	57	-	-	-	-	-	-	57
BBB+	63	-	-	-	-	-	-	63
BBB	318	-	-	-	-	-	-	318
BB+	8	-	-	-	-	-	-	8
Fără rating	3,445	36,784	-	2,074,474	258,865	-	22,868	2,396,436
Total	10,817,903	36,784	2,371,292	2,074,474	258,865	19,997,065	22,868	35,579,251

* Rating-urile sunt exprimate în formatul utilizat de agențiile Standard & Poor's și Fitch Ratings. Dat fiind faptul că agenția de rating Moody's utilizează un alt format de exprimare a ratingurilor, acestora li se atribuie echivalente Standard & Poor's sau Fitch Ratings, utilizând tabele de concordanță.

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului minim atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).

² Considerând funcția de agent fiscal al statului, precum și statutul specific al relațiilor între Guvern și Bancă în calitate de bancă centrală a statului, valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova sunt incluse în categoria „Fără rating”. Totodată, la situația din 30 iunie 2013, agenția internațională de rating Moody's menține pentru Republica Moldova nivelul de rating B3 (la 31 decembrie 2012: nivelul de rating B3).

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

3. Managementul riscului (continuare)

3.2 Riscul de credit (continuare)

31 decembrie 2012

Ratingul pe termen lung	Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	Aur monetar	Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	Credite acordate băncilor și altor persoane	Valori mobiliare investiționale	Alte active financiare	Total active financiare
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
AAA	500,044	-	2,303,437	-	-	9,181,920	-	11,985,401
AA+	6,833,502	-	-	-	-	8,272,762	-	15,106,264
AA-	4,250,180	-	-	-	-	-	-	4,250,180
A+	1,229,213	-	-	-	-	-	-	1,229,213
A	83	-	-	-	-	-	-	83
A-	3,825	-	-	-	-	-	-	3,825
BBB	995	-	-	-	-	-	-	995
BB+	8	-	-	-	-	-	-	8
Fără rating	3,027	47,593	-	2,075,425	305,818	-	1,572	2,433,435
Total	12,820,877	47,593	2,303,437	2,075,425	305,818	17,454,682	1,572	35,009,404

Pentru cuantificarea riscului de credit la investițiile efectuate în valută străină se calculează valoarea riscului de credit aplicat portofoliului de investiții în baza coeficienților de default determinați de către agenția Standard & Poor's, pentru fiecare tip de rating, investițiile fiind divizate în zece categorii, conform coeficienților de default, pe scadențe anuale până la zece ani, inclusiv.

La situația din 30 iunie 2013 expunerea la riscul de credit al portofoliului de valori mobiliare investiționale cuantificat în baza coeficienților de default determinat de agenția Standard & Poor's este prezentată după cum urmează:

	Păstrate până la scadență		La valoarea justă		Total		Ponderea în portofoliu, %
	MII LEI	MII USD	MII LEI	MII USD	MII LEI	MII USD	
30 iunie 2013	25,542	2,039	15,104	1,206	40,646	3,245	0.13
31 decembrie 2012	23,332	1,934	14,628	1,213	37,960	3,147	0.13

Pentru a controla expunerea la riscul de credit, la efectuarea operațiunilor Repo din cadrul operațiunilor pe piața deschisă ale Băncii, sunt prevăzute următoarele elemente de control al riscului:

- Stabilirea procentului de asigurare a tranzacției (haircut) – când valorile mobiliare sunt cumpărate la rate ale dobânzii mai înalte decât cele stabilite pe piață la moment, Banca protejându-se de eventualele nerambursări ale mijloacelor de către banca-contraparte.
- Solicitarea gajului suplimentar pentru menținerea procentului inițial de asigurare a tranzacției, stabilit de Bancă, în cazul în care prețul de piață la care au fost procurate valori mobiliare de stat de Bancă în cadrul tranzacției Repo de cumpărare a scăzut esențial.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditate
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

3. Managementul riscului (continuare)

3.3 Riscul de lichiditate

Scadența medie ponderată a portofoliului de investiții gestionat de Bancă cu excluderea portofoliului valorilor mobiliare păstrate până la scadență și a obligațiunilor în valută străină este prezentată după cum urmează:

	<u>30 iunie 2013</u>	<u>31 decembrie 2012</u>
	(zile)	(zile)
Portofoliu de investiții în valută străină gestionat de Bancă	393*	366
Obligațiuni în valută străină	1,210	1,326

* scadența medie ponderată a portofoliului de investiții total a constituit 778 de zile la situația din 30 iunie 2013, comparativ cu 758 zile la situația din 31 decembrie 2012.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

3. Managementul riscului (continuare)

3.3 Riscul de lichiditate (continuare)

Analiza activelor și obligațiunilor financiare în funcție de scadența contractuală la situația din 30 iunie 2013 este prezentată după cum urmează:

	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Scadență nedeterminată	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
30 iunie 2013								
Active								
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	10,817,903	-	-	-	-	-	-	10,817,903
Aur monetar	-	-	-	-	-	-	36,784	36,784
Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	50,232	-	-	-	-	-	2,321,060	2,371,292
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	2,074,474	-	-	-	-	-	-	2,074,474
Credite acordate băncilor și altor persoane	23,866	23,946	48,277	97,359	57,644	7,773	-	258,865
Valori mobiliare investiționale	556,334	937,500	1,743,761	4,612,674	7,953,020	4,193,776	-	19,997,065
Alte active	22,868	-	-	-	-	-	-	22,868
Total active financiare	13,545,677	961,446	1,792,038	4,710,033	8,010,664	4,201,549	2,357,844	35,579,251
Obligațiuni								
Monedă națională în circulație	-	-	-	-	-	-	15,551,394	15,551,394
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	1,832,061	-	-	-	-	-	-	1,832,061
Disponibilități ale băncilor	5,400,820	-	-	-	-	-	-	5,400,820
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	3,564,131	-	-	-	-	-	-	3,564,131
Obligațiuni față de organizațiile financiare internaționale	67,447	81,773	165,768	425,735	2,162,274	2,690,684	2,323,960	7,917,641
Alte obligațiuni	21,686	-	-	-	-	-	-	21,686
Total obligațiuni financiare	10,886,145	81,773	165,768	425,735	2,162,274	2,690,684	17,875,354	34,287,733
Decalaj	2,659,532	879,673	1,626,270	4,284,298	5,848,390	1,510,865	(15,517,510)	1,291,518
31 decembrie 2012								
Total active financiare	15,352,513	464,592	1,574,022	3,836,842	7,657,779	3,791,875	2,331,781	35,009,404
Total obligațiuni financiare	11,833,588	80,723	142,367	358,182	1,942,610	3,065,217	16,844,830	34,267,517
Decalaj	3,518,925	383,869	1,431,655	3,478,660	5,715,169	726,658	(14,513,049)	741,887

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

3. Managementul riscului (continuare)

3.3 Riscul de lichiditate (continuare)

În tabelul de mai jos este prezentată analiza obligațiunilor financiare totale, inclusiv sumele dobânzilor viitoare în funcție de scadența contractuală la situația din 30 iunie 2013.

Sumele aferente obligațiunilor viitoare au fost calculate utilizând datele disponibile la 30 iunie 2013 (cursul oficial al leului moldovenesc, ratele dobânzilor la instrumentele monetar-creditare, etc.).

	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Scadență nedeterminată	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
30 iunie 2013								
Obligațiuni								
Monedă națională în circulație Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	-	-	-	-	-	-	15,551,394	15,551,394
Disponibilități ale băncilor Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	1,832,395	-	-	-	-	-	-	1,832,395
Obligațiuni față de organizațiile financiare internaționale *	5,401,397	-	-	-	-	-	-	5,401,397
Alte obligațiuni	3,566,398	-	-	-	-	-	-	3,566,398
Total obligațiuni financiare	10,896,970	89,419	183,989	461,260	2,246,270	2,725,983	17,875,354	34,479,245
31 decembrie 2012								
Obligațiuni								
Monedă națională în circulație Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	-	-	-	-	-	-	14,557,241	14,557,241
Disponibilități ale băncilor Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	1,895,438	-	-	-	-	-	-	1,895,438
Obligațiuni față de organizațiile financiare internaționale *	5,976,886	-	-	-	-	-	-	5,976,886
Alte obligațiuni	3,744,023	-	-	-	-	-	-	3,744,023
Total obligațiuni financiare	11,844,583	87,913	156,905	393,002	2,029,509	3,108,927	16,844,830	34,465,669

* Pentru angajamentele Facilității de creditare extinsă (ECF) (anterior Facilitatea de Reducere a Sărăciei și Creștere Economică (PRGF)) primite de la FMI, incluse în obligațiunile față de organizațiile financiare internaționale, în conformitate cu decizia consiliului directorilor executivi al FMI, în perioada 7 ianuarie 2010 - 31 decembrie 2013 dobânzile aferente nu se calculează.”

3. Managementul riscului (continuare)

3.4 Riscul de piață

Riscul de piață aferent portofoliului de valori mobiliare investiționale este gestionat și monitorizat în baza metodologiei valorii expuse la Risc (VaR), care reprezintă interdependența între variabilele riscului. Banca aplică lunar metodologia VaR pentru a evalua expunerea la riscul de piață aferent pozițiilor pe care le deține și pentru a estima pierderile economice potențiale bazate pe un șir de parametri și asumări pentru diferite modificări ale condițiilor pieței.

Rezultatul evaluării riscului de piață prin metodologia VaR reprezintă pierderea potențială exprimată în unități monetare pentru portofoliul valorilor mobiliare în valută străină cu un grad de confidență de 95% și pentru o perioadă ulterioară de o lună. Acest calcul este furnizat de Sistemul Informațional Bloomberg.

Valoarea expusă la risc a portofoliului de valori mobiliare în valută străină este prezentată după cum urmează:

	Păstrate până la scadență		La valoarea justă		Total		Ponderea în portofoliu, %
	MII LEI	MII USD	MII LEI	MII USD	MII LEI	MII USD	
La 30 iunie 2013	142,009	11,337	255,538	20,399	397,547	31,736	1.98
La 31 decembrie 2012	128,199	10,627	192,648	15,970	320,847	26,597	1.81

Cu toate că metodologia VAR este unul din instrumentele de bază pentru evaluarea riscului de piață, estimările pe care se bazează metodologia VAR conține anumite limitări, după cum este expus mai jos.

- Calculele se efectuează lunar, pentru luna viitoare, luând în considerație portofoliul de la finele lunii curente, asumând că nu vor fi efectuate tranzacții.
- Se asumă cu probabilitatea de 95% că pierderile nu vor depăși nivelul pierderilor calculate. Astfel, există o probabilitate nesemnificativă de 5% că pierderile efective vor depăși sumele estimate conform metodologiei VAR.
- Calculul se efectuează prin utilizarea datelor istorice astfel încât metodologia ar putea să nu identifice toate rezultatele posibile, în special rezultatele situațiilor excepționale.
- Rezultatul metodologiei VAR depinde de volatilitatea pieței.

Limitările metodologiei VAR se aplică pentru întreg portofoliul valorilor mobiliare în valută străină.

Luând în considerație faptul că metoda VaR arată pierderea maximă cu o anumită probabilitate de realizare (95%), Banca utilizează și un alt indicator de estimare a riscului de piață și anume CVaR, care estimează media pierderilor mai mari decât cele acoperite de gradul de confidență al VaR.

Astfel, la 30 iunie 2013, valoarea expusă la risc a portofoliului de valori mobiliare în valută străină, calculată prin utilizarea CVaR este prezentată după cum urmează:

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

3. Managementul riscului (continuare)

3.4 Riscul de piață (continuare)

	Păstrate până la scadență		La valoarea justă		Total		Ponderea în portofoliu, %
	MII LEI	MII USD	MII LEI	MII USD	MII LEI	MII USD	
La 30 iunie 2013	189,140	15,099	340,024	27,144	529,164	42,243	2.64

3.4.1 Riscul ratei dobânzii

Analiza activelor și obligațiunilor financiare la 30 iunie 2013 în funcție de ratele contractuale și data actualizării ratelor dobânzii acestora este prezentată după cum urmează:

	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Nepurtătoare de dobândă	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
30 iunie 2013								
Active								
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	10,809,643	-	-	-	-	-	8,260	10,817,903
Aur monetar	-	-	-	-	-	-	36,784	36,784
Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	50,221	-	-	-	-	-	2,321,071	2,371,292
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	2,074,474	-	-	-	-	-	-	2,074,474
Credite acordate băncilor și altor persoane	30,311	23,857	47,688	95,271	53,963	7,773	2	258,865
Valori mobiliare investiționale	601,882	889,263	1,658,225	4,575,121	7,953,020	4,193,776	125,778	19,997,065
Alte active	-	-	-	-	-	-	22,868	22,868
Total active financiare	13,566,531	913,120	1,705,913	4,670,392	8,006,983	4,201,549	2,514,763	35,579,251
Obligațiuni								
Monedă națională în circulație	-	-	-	-	-	-	15,551,394	15,551,394
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	1,739,148	-	-	-	-	-	92,913	1,832,061
Disponibilități ale băncilor	3,912,147	-	-	-	-	-	1,488,673	5,400,820
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	3,564,131	-	-	-	-	-	-	3,564,131
Obligațiuni față de organizațiile financiare internaționale	2,871,832	81,773	165,768	331,537	1,078,360	1,059,410	2,328,961	7,917,641
Alte obligațiuni	-	-	-	-	-	-	21,686	21,686
Total obligațiuni financiare	12,087,258	81,773	165,768	331,537	1,078,360	1,059,410	19,483,627	34,287,733
Decalaj	1,479,273	831,347	1,540,145	4,338,855	6,928,623	3,142,139	(16,968,864)	1,291,518
31 decembrie 2012								
Total active financiare	15,364,654	439,903	1,550,436	3,768,680	7,652,663	3,791,875	2,441,193	35,009,404
Total obligațiuni financiare	12,302,092	80,723	142,367	327,281	1,044,509	1,229,460	19,141,085	34,267,517
Decalaj	3,062,562	359,180	1,408,069	3,441,399	6,608,154	2,562,415	(16,699,892)	741,887

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

3. Managementul riscului (continuare)

3.4 Riscul de piață (continuare)

3.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Pentru a determina riscul ratei dobânzii aferent plasamentelor la vedere și la termen în valută străină, Banca calculează veniturile /pierderile posibile asumând o majorare /diminuare cu 0.5 p.p. a ratei dobânzii la aceste instrumente.

Conform soldului mediu al depozitelor la vedere și la termen pentru semestrul I, 2013, valoarea veniturilor /pierderilor posibile de la majorarea /diminuarea ratei dobânzii cu 0.5 p.p. este după cum urmează:

	MII MDL	MII USD
Semestrul I, 2013	+/-28,644	+/-2,287
Anul 2012	+/-50,817	+/-4,213

Sensibilitatea prețului valorilor mobiliare evaluate la valoarea justă din portofoliul de investiții la modificarea ratelor dobânzii este evaluată aplicând PV01. PV01 este o metodă de cuantificare a riscului ratei dobânzii care constă în determinarea diferenței dintre valoarea de piață a portofoliului valorilor mobiliare la valoarea justă și valoarea acestuia calculată în cazul modificării ratelor profitabilității cu 0.01 p.p. O modificare a ratei profitabilității cu 0.01 p.p. duce la modificarea invers proporțională a valorii portofoliului calculată aplicând metoda PV01.

La situația din 30 iunie 2013 modificarea ratei profitabilității cu 0.01 p.p., duce la modificarea valorii prezente a portofoliului de investiții în valori mobiliare evaluate la valoarea justă cu 6,241 mii lei sau cu 498 mii USD, ceea ce reprezintă 0.03% din portofoliul valorilor mobiliare.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

3. Managementul riscului (continuare)

3.4 Riscul de piață (continuare)

3.4.2 Riscul valutar

La 30 iunie 2013, Banca avea următoarea poziție valutară:

	MDL	USD	EUR	GBP	CHF	XDR	Alte valute	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
30 iunie 2013								
Active								
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	3,445	6,113,223	2,158,647	2,541,903	250	-	435	10,817,903
Aur monetar	-	-	-	-	-	-	36,784	36,784
Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	-	-	-	-	-	2,371,292	-	2,371,292
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	2,074,474	-	-	-	-	-	-	2,074,474
Credite acordate băncilor și altor persoane	258,865	-	-	-	-	-	-	258,865
Valori mobiliare investiționale	-	10,416,891	8,163,710	1,416,464	-	-	-	19,997,065
Alte active	1,020	232	21,616	-	-	-	-	22,868
Total active financiare	2,337,804	16,530,346	10,343,973	3,958,367	250	2,371,292	37,219	35,579,251
Obligațiuni								
Monedă națională în circulație	15,551,394	-	-	-	-	-	-	15,551,394
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	1,748,919	28,028	55,114	-	-	-	-	1,832,061
Disponibilități ale băncilor	3,018,897	835,907	1,546,016	-	-	-	-	5,400,820
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	3,564,131	-	-	-	-	-	-	3,564,131
Obligațiuni față de organizațiile financiare internaționale	3,268	-	-	-	-	7,914,373	-	7,917,641
Alte obligațiuni	21,674	12	-	-	-	-	-	21,686
Total obligațiuni financiare	23,908,283	863,947	1,601,130	-	-	7,914,373	-	34,287,733
Decalaj	(21,570,479)	15,666,399	8,742,843	3,958,367	250	(5,543,081)	37,219	1,291,518
31 decembrie 2012								
Total active financiare	2,385,722	16,068,785	10,376,306	3,826,402	113	2,303,437	48,639	35,009,404
Total obligațiuni financiare	23,967,522	823,923	1,549,254	5	-	7,926,813	-	34,267,517
Decalaj	(21,581,800)	15,244,862	8,827,052	3,826,397	113	(5,623,376)	48,639	741,887

La situația din 30 iunie 2013, alte valute sunt reprezentate de aur monetar – 36,784 mii lei, ruble rusești – 302 mii lei, yeni japonezi – 78 mii lei, lei românești – 31 mii lei, coroane norvegiene – 23 mii lei și coroane daneze – o mie lei.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

3. Managementul riscului (continuare)

3.4 Riscul de piață (continuare)

3.4.2 Riscul valutar (continuare)

Pentru a estima riscul valutar aferent activelor și obligațiilor în valută străină, sunt calculate veniturile /pierderile nerealizate posibile, asumând o deviere de +/-5% a cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele în care aceste active și obligațiuni sunt denominate. Conform situației la 30 iunie 2013 și 31 decembrie 2012, respectiv, valoarea impactului posibil asupra profitului și capitalului Băncii este evaluată după cum urmează:

	30 iunie 2013		31 decembrie 2012	
	MII LEI Profit	MII LEI Capital	MII LEI Profit	MII LEI Capital
MDL față de USD	+/- 792,715	+/- 792,715	+/- 762,243	+/- 762,243
MDL față de EUR	+/- 437,369	+/- 437,369	+/- 441,442	+/- 441,442
MDL față de GBP	+/- 197,918	+/- 197,918	+/- 191,320	+/- 191,320
MDL față de CHF	+/- 12	+/- 12	+/- 6	+/- 6
MDL față de XDR	+/- 277,154	+/- 277,154	+/- 281,169	+/- 281,169
MDL față de alte valute	+/-22	+/-22	+/-52	+/-52

Notă: În cazul aprecierii MDL față de valutele respective se generează pierderi nerealizate și viceversa, în cazul deprecierei se generează venituri nerealizate, excepție fiind XDR, pentru care aprecierea MDL față de XDR generează venituri nerealizate, iar deprecierea generează pierderi nerealizate.

4. Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci

	30 iunie 2013	31 decembrie 2012
	MII LEI	MII LEI
Numerar în monedă națională în casă	3,445	3,027
Numerar în valută străină	772	1,046
Conturi Nostro	369,614	1,620,394
Depozite la termen în valută străină	10,444,072	11,196,410
	10,817,903	12,820,877

La finele perioadei de gestiune depozitele la termen în valută străină au fost plasate la instituții financiare cu ratingul¹: „AA+” – 29.40%, „AA-” – 41.67%, „A+” – 20.53% și „A” – 8.40% (la 31 decembrie 2012: „AA+” – 60.96%, „AA-” – 37.96% și „A+” – 1.08%).

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului minim atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

5. Aur monetar

	30 iunie 2013	31 decembrie 2012
	MII LEI	MII LEI
Aur monetar	36,784	47,593
	36,784	47,593

Aurul monetar reprezintă cantitatea de 74,133.48 grame de aur pur (31 decembrie 2012 – 74,133.48 grame), sub formă de lingouri, de calitatea Good Delivery (în conformitate cu cerințele London Bullion Market Association). Prețul de reevaluare al aurului la 30 iunie 2013 a fost 496.1830 lei /gram (31 decembrie 2012: 641.9843 lei /gram).

6. Valori mobiliare investiționale

Poziția „Valori mobiliare investiționale” din Bilanțul contabil include două categorii de active financiare, după cum este prezentat mai jos:

	30 iunie 2013	31 decembrie 2012
	MII LEI	MII LEI
Valori mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	13,928,300	11,847,622
Valori mobiliare în valută străină cu cupon	13,626,656	11,844,007
Valori mobiliare în valută străină cu scont	301,644	3,615
Valori mobiliare în valută străină păstrate până la scadență	6,068,765	5,607,060
Valori mobiliare în valută străină cu cupon	6,068,765	5,607,060
Valori mobiliare în valută străină cu scont	-	-
Total valori mobiliare investiționale	19,997,065	17,454,682

Portofoliul de valori mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere deținute de Bancă sunt reprezentate, în principal, de valori mobiliare emise de Guvernele și agențiile guvernamentale din Statele Unite ale Americii, Uniunea Europeană și cele emise de instituții supranaționale.

Portofoliul de valori mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă din componența poziției „Valori mobiliare investiționale” a Bilanțului contabil, este prezentat mai jos:

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

6. Valori mobiliare investiționale (continuare)

	30 iunie 2013	31 decembrie 2012
	MII LEI	MII LEI
Valori mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă (valoarea nominală)	13,760,321	11,618,457
Dobânzi aferente valorilor mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă	57,592	52,866
Reevaluarea valorilor mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă	110,387	176,299
Valori mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	13,928,300	11,847,622

Valorile mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere sunt reevaluate lunar și poartă o rată a dobânzii fixă cuprinsă între 0.08% și 2.86% anual (la 31 decembrie 2012: 0.16% și 2.86%), cu excepția a două valori mobiliare în volum de 5.5 și 3 milioane USD cu rata dobânzii flotantă care se modifică trimestrial (la 30 iunie 2013 rata dobânzii constituind 0.36% și 0.29% anual).

La situația din 30 iunie 2013, valorile mobiliare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere emise de nerezidenți disponibile în portofoliul Băncii ce dețin cel mai înalt rating¹ – „AAA” constituiau 47.37% și valorile mobiliare cu ratingul „AA+” constituiau 52.63% (la 31 decembrie 2012: „AAA” - 53.41% și „AA+” - 46.59%). Creșterea investițiilor cu rating „AA+” se datorează diminuării ratingului Marii Britanii și al agențiilor guvernamentale engleze.

În perioada de gestiune au fost vândute și au ajuns la scadență valori mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere cu valoarea nominală totală de 153,040 mii USD; 60,000 mii EUR și 10,000 mii GBP (în anul 2012 au fost vândute și au ajuns la scadență 454,105 mii USD; 186,500 mii EUR și 25,000 mii GBP). Totodată, în perioada de gestiune au fost procurate valori mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă cu valoarea nominală totală de 231,210 mii USD și 143,500 mii EUR (în anul 2012: 555,065 mii USD; 133,500 mii EUR și 20,000 mii GBP).

La 30 iunie 2013 valoarea de bilanț a valorilor mobiliare în valută străină gestionate extern constituia 2,547,352 mii lei (la 31 decembrie 2012: 2,458,744 mii lei).

La 30 iunie 2013 ponderea valorilor mobiliare păstrate până la scadență în activele oficiale de rezervă ale Băncii constituia 19.64% (la 31 decembrie 2012: 18.48%).

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului minim atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

6. Valori mobiliare investiționale (continuare)

	30 iunie 2013	31 decembrie 2012
	MII LEI	MII LEI
Valori mobiliare în valută străină păstrate până la scadență (valoarea nominală)	5,899,490	5,446,938
Dobânzi aferente valorilor mobiliare în valută străină păstrate până la scadență	169,275	160,122
Valori mobiliare în valută străină păstrate până la scadență	6,068,765	5,607,060

Valorile mobiliare păstrate până la scadență poartă o rată anuală a dobânzii fixă cuprinsă între 0.33% și 3.21%.

La 30 iunie 2013 ponderea valorilor mobiliare cu ratingul „AAA” constituia 53.11%, iar a celor cu ratingul „AA+” – 46.89% (la 31 decembrie 2012: „AAA” constituia 50.91% și „AA+” - 49.09%). Creșterea investițiilor cu rating „AAA” se datorează procurării unei valori mobiliare cu rating „AAA”, pentru suplinirea portofoliului valorilor mobiliare păstrate până la scadență.

Portofoliul de valori mobiliare în valută străină păstrat până la scadență conține valori mobiliare emise de Guvernele și agențiile guvernamentale din Statele Unite ale Americii, Uniunea Europeană și cele emise de instituții supranaționale.

În perioada de gestiune pentru suplinirea portofoliului de valori mobiliare în valută străină păstrate până la scadență a fost procurată o valoare mobilă cu valoarea nominală de 25,000 mii USD.

Pe parcursul semestrului nu au fost formate reduceri pentru pierderi din deprecierea valorilor mobiliare păstrate până la scadență.

7. Valoarea justă a instrumentelor financiare

Instrumentele financiare ale Băncii constau din numerar și plasamente pe termen scurt în bănci, aur monetar, creanțe ale organizațiilor financiare internaționale, valori mobiliare, credite acordate băncilor și altor persoane, monedă națională în circulație, disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova și disponibilități ale băncilor, Certificate emise de Banca Națională a Moldovei, obligațiuni față de organizațiile financiare internaționale și alte active și obligațiuni financiare.

Activele financiare ale Băncii se evaluează la valoarea justă cu excepția numerarului și plasamentelor pe termen scurt în bănci, creanțelor organizațiilor financiare internaționale, creditelor acordate băncilor și altor persoane și valorilor mobiliare păstrate până la scadență care se evaluează la cost amortizat. Obligațiunile financiare sunt evaluate la cost amortizat.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

7. Valoarea justă a instrumentelor financiare (continuare)

În tabelul de mai jos este prezentată valoarea de bilanț și valoarea justă a activelor și obligațiunilor financiare ale Băncii.

	La valoarea justă prin profit sau pierdere	Păstrate până la scadență	Credite și creanțe	La valoarea justă disponibile pentru vânzare	Altele la cost amortizat	Total	Valoarea Justă
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
30 iunie 2013							
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	-	-	10,817,903	-	-	10,817,903	10,817,903
Aur monetar	-	-	-	36,784	-	36,784	36,784
Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	-	-	2,371,292	-	-	2,371,292	2,371,292
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	-	-	-	2,074,474	-	2,074,474	2,074,474
Credite acordate băncilor și altor persoane	-	-	258,865	-	-	258,865	258,865
Valori mobiliare investiționale:							
Evaluate la valoarea justă	13,928,300	-	-	-	-	13,928,300	13,928,300
Evaluate la cost amortizat	-	6,068,765	-	-	-	6,068,765	6,167,200
Alte active			22,868			22,868	22,868
Total active financiare	13,928,300	6,068,765	13,470,928	2,111,258	-	35,579,251	35,677,686
Obligațiuni							
Monedă națională în circulație	-	-	-	-	15,551,394	15,551,394	15,551,394
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	-	-	-	-	1,832,061	1,832,061	1,832,061
Disponibilități ale băncilor	-	-	-	-	5,400,820	5,400,820	5,400,820
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	-	-	-	-	3,564,131	3,564,131	3,564,131
Obligațiuni față de organizațiile financiare internaționale	-	-	-	-	7,917,641	7,917,641	7,917,641
Alte obligațiuni	-	-	-	-	21,686	21,686	21,686
Total obligațiuni financiare	-	-	-	-	34,287,733	34,287,733	34,287,733

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

7. Valoarea justă a instrumentelor financiare (continuare)

	La valoarea justă prin profit sau pierdere	Păstrate până la scadență	Credite și creanțe	La valoarea justă disponibile pentru vânzare	Altele la cost amortizat	Total	Valoarea Justă
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
31 decembrie 2012							
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	-	-	12,820,877	-	-	12,820,877	12,820,877
Aur monetar	-	-	-	47,593	-	47,593	47,593
Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	-	-	2,303,437	-	-	2,303,437	2,303,437
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	-	-	-	2,075,425	-	2,075,425	2,075,425
Credite acordate băncilor și altor persoane	-	-	305,818	-	-	305,818	305,818
Valori mobiliare investiționale:							
Evaluate la valoarea justă	11,847,622	-	-	-	-	11,847,622	11,847,622
Evaluate la cost amortizat	-	5,607,060	-	-	-	5,607,060	5,889,330
Alte active			1,572			1,572	1,572
Total active financiare	11,847,622	5,607,060	15,431,704	2,123,018	-	35,009,404	35,291,674
Obligațiuni							
Monedă națională în circulație	-	-	-	-	14,557,241	14,557,241	14,557,241
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	-	-	-	-	1,895,034	1,895,034	1,895,034
Disponibilități ale băncilor	-	-	-	-	5,976,044	5,976,044	5,976,044
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	-	-	-	-	3,741,385	3,741,385	3,741,385
Obligațiuni față de organizațiile financiare internaționale	-	-	-	-	7,922,010	7,922,010	7,922,010
Alte obligațiuni	-	-	-	-	175,803	175,803	175,803
Total obligațiuni financiare	-	-	-	-	34,267,517	34,267,517	34,267,517

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

7. Valoarea justă a instrumentelor financiare (continuare)

Ierarhia valorii juste a instrumentelor financiare

În tabelul de mai jos sunt prezentate instrumentele financiare evaluate la valoarea justă, ulterior recunoașterii inițiale, grupate în cadrul nivelelor 1-3 în dependență de metoda de evaluare utilizată.

30 iunie 2013	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Aur monetar	36,784	-	-	36,784
Valori mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	13,928,300	-	-	13,928,300
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	-	2,074,474	-	2,074,474
Total	13,965,084	2,074,474	-	16,039,558
31 decembrie 2012				
Aur monetar	47,593	-	-	47,593
Valori mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	11,847,622	-	-	11,847,622
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	-	2,075,425	-	2,075,425
Total	11,895,215	2,075,425	-	13,970,640

Metodele și tehnicile de evaluare utilizate în scopul evaluării la valoarea justă au rămas aceleași comparativ cu perioada precedentă de raportare și nu au fost efectuate reclasificări ale instrumentelor financiare între nivelele ierarhiei valorii juste.

Conducerea Băncii, în urma analizelor făcute, consideră că datorită termenului scurt al plasamentelor în bănci, scopului și naturii specifice al creditelor acordate și creanțelor, precum și al lipsei pieței active pentru Cota Republicii Moldova la FMI, care nu sunt înregistrate la valoarea justă în Situațiile financiare, valoarea justă a acestora nu este semnificativ diferită de valoarea cu care sunt înregistrate în Bilanțul contabil.

De asemenea, conducerea consideră că valorile la care sunt înregistrate obligațiunile Băncii în Bilanțul contabil aproximează valoarea justă a acestora datorită termenului scurt pentru care sunt plasate sau datorită tipului de tranzacții specifice unei bănci centrale și pentru care nu există o piață distinctă sau modele de evaluare care să estimeze credibil valoarea justă.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

8. Active nemateriale și materiale pe termen lung

	Clădiri	Echipamente	Active materiale pe termen lung în curs de execuție	Active nemateriale	Active nemateriale în curs de execuție	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cost						
La 1 ianuarie 2013	36,420	77,140	4,831	38,059	2,863	159,313
Intrări	-	233	770	1,640	3,306	5,949
Transferuri	-	4,836	(4,818)	725	(725)	18
Ieșiri	-	(3,674)	-	(46)	-	(3,720)
La 30 iunie 2013	36,420	78,535	783	40,378	5,444	161,560
Amortizarea acumulată						
La 1 ianuarie 2013	24,302	72,132	-	27,135	-	123,569
Amortizarea calculată	491	1,665	-	1,724	-	3,880
Ieșiri	-	(3,674)	-	(46)	-	(3,720)
La 30 iunie 2013	24,793	70,123	-	28,813	-	123,729
Valoarea de bilanț						
La 1 ianuarie 2013	12,118	5,008	4,831	10,924	2,863	35,744
La 30 iunie 2013	11,627	8,412	783	11,565	5,444	37,831

9. Alte active

	30 iunie 2013	31 decembrie 2012
	MII LEI	MII LEI
Cheltuieli în avans	233	970
Alte creanțe	22,868	1,572
Diferențe din reevaluare pentru elemente din afara bilanțului	1,905	-
Stocuri	1,014	1,015
Mărfuri și materiale în gestiune	1,003	1,126
Subtotal	27,023	4,683
Minus: Provizioane pentru stocurile cu rulaj lent și creanțe îndoielnice	(61)	(60)
	26,962	4,623

Mișcarea provizionului pentru stocurile cu rulaj lent și creanțe îndoielnice pe parcursul perioadei este precum urmează:

	2013	2012
	MII LEI	MII LEI
La 1 ianuarie	60	61
Majorări pe parcursul anului	1	-
Diminuări pe parcursul anului	-	(1)
La 30 iunie /31 decembrie	61	60

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

10. Disponibilități ale băncilor

	30 iunie 2013	31 decembrie 2012
	MII LEI	MII LEI
Disponibilități ale băncilor, inclusiv rezervele obligatorii	5,096,820	5,362,943
Depozite în monedă națională ale băncilor licențiate	304,000	613,101
	5,400,820	5,976,044

Disponibilități ale băncilor, inclusiv rezervele obligatorii, reprezintă mijloacele din conturile Loro ale băncilor rezidente, băncilor rezidente în proces de lichidare și băncilor rezidente în proces de insolvență, precum și rezervele obligatorii ale băncilor la Bancă în lei moldovenești, dolari SUA și Euro.

Conform cerințelor regimului rezervelor obligatorii stabilit de Bancă, la situația din 30 iunie 2013 băncile sunt obligate să mențină rezerve obligatorii în lei moldovenești și valute străine (dolari SUA și Euro) la nivel de 14% (la 31 decembrie 2012: 14%) din baza de calcul, reprezentată din mijloacele atrase de bănci în valutele respective. Rezervele obligatorii în lei moldovenești se mențin de bănci în conturile Loro la Bancă în mediu pe perioada de menținere, sau în contul rezervelor obligatorii al băncii în monedă națională la Bancă, iar rezervele obligatorii în valută străină se reflectă în registrele contabile ale Băncii în contul rezervelor obligatorii în valută străină și sunt localizate în conturile Nostro ale Băncii în băncile din străinătate.

În baza art. 17 din *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei*, rezervele obligatorii ce depășesc 5 la sută de la mijloacele atrase sunt remunerate de către Bancă, pentru rezervele obligatorii în lei moldovenești aplicând rata medie la depozitele overnight a Băncii calculată pentru luna respectivă, iar pentru rezervele obligatorii în valute străine (dolari SUA și Euro) – rata medie la depozitele la vedere cu dobândă atrase de bănci în valută străină, calculată lunar de Bancă în baza rapoartelor lunare privind rata medie la depozitele atrase de bănci.

Depozite în monedă națională ale băncilor licențiate reprezintă depozitele overnight ale băncilor plasate la Bancă și dobânda calculată pentru aceste depozite. Rata dobânzii aferentă depozitelor overnight ale băncilor la situația din 30 iunie 2013 a constituit 0.50% (la 31 decembrie 2012: 1.50%).

11. Alte obligațiuni

	30 iunie 2013	31 decembrie 2012
	MII LEI	MII LEI
Obligațiuni față de Bugetul de Stat cu privire la distribuirea profitului	-	113,549
Obligațiuni față de alte entități	21,671	49,788
Obligațiuni față de personal	15	8,411
Alte obligațiuni	10	4,067
	21,696	175,815

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

12. Venituri din dobânzi

	30 iunie 2013	30 iunie 2012
	MII LEI	MII LEI
Venituri din dobânzi la plasamente pe termen scurt		
Dobânzi la depozite la termen în bănci străine	13,920	16,422
Dobânzi la depozite plasate overnight	189	989
Dobânzi la disponibilități	45	2,339
	14,154	19,750
Venituri din dobânzi la valori mobiliare		
Dobânzi la valori mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă	67,509	72,139
Dobânzi la valori mobiliare în valută străină păstrate până la scadență	61,195	49,006
Amortizarea scontului la valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	45,954	82,366
	174,658	203,511
Venituri din dobânzi la creditele acordate și REPO		
Dobânzi la creditele acordate băncilor și REPO	331	640
Dobânzi la creditele acordate salariaților	55	48
	386	688
	189,198	223,949

Rata medie a dobânzii la valorile mobiliare de stat deținute în portofoliul Băncii pe parcursul semestrului I, 2013 a constituit 4.37% (rata medie a dobânzii pe parcursul semestrului I, 2012: 7.61%).

13. Cheltuieli cu dobânzi

	30 iunie 2013	30 iunie 2012
	MII LEI	MII LEI
Cheltuieli cu dobânzi la creditele primite		
Dobânzi la creditele primite de la Fondul Monetar Internațional	14,886	11,130
	14,886	11,130
Cheltuieli cu dobânzi aferente disponibilităților		
Dobânzi aferente rezervelor obligatorii	14,931	20,764
Dobânzi aferente depozitelor acceptate de la bănci	1,452	3,302
Dobânzi la depozitele acceptate de la Ministerul Finanțelor	14,156	6,399
Dobânzi aferente operațiunilor Forward	952	-
	31,491	30,465
Cheltuieli cu dobânzi aferente operațiunilor cu valori mobiliare și REPO		
Amortizarea scontului la certificatele Băncii Naționale a Moldovei	88,733	105,145
	88,733	105,145
	135,110	146,740

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

13. Cheltuieli cu dobânzi (continuare)

Soldul mediu zilnic al certificatelor Băncii pe parcursul semestrului I, 2013 a constituit 4,248 milioane lei (semestrul I, 2012: 3,618 milioane lei). Rata medie a dobânzii la certificatele Băncii plasate pe parcursul semestrului I, 2013 a constituit 4.19% (semestrul I, 2012: 5.65%).

14. Venituri din tranzacții și diferențe de curs valutar

	<u>30 iunie 2013</u>	<u>30 iunie 2012</u>
	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>
Diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	560,264	522,856
Venituri nete realizate de la operațiuni în valută străină	67,168	57,191
	<u>627,432</u>	<u>580,047</u>

Veniturile realizate apar la vânzarea valutei străine și reprezintă diferența pozitivă dintre cursul de vânzare și costul stocului valutei respective (sau cursul mediu al valutei cumpărate) multiplicată la volumul vânzărilor.

Pe parcursul semestrului I, 2013 veniturile obținute au fost generate în special de diferența pozitivă dintre cursul de vânzare și costul stocului valutilor precum și în urma operațiunilor de convertire (arbitraj valutar).

15. (Pierderi) /venituri din reevaluarea valorilor mobiliare

	<u>30 iunie 2013</u>	<u>30 iunie 2012</u>
	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare în valută străină	(65,809)	68,363
(Pierderi) /venituri nete realizate din reevaluarea valorilor mobiliare în valută străină	(779)	6,871
	<u>(66,588)</u>	<u>75,234</u>

Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare în valută străină evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere reprezintă pierderi nerealizate care au fost generate de diminuarea prețurilor pe piețele financiare internaționale urmare creșterii nesemnificative a ratelor dobânzilor pe parcursul primelor 6 luni ale anului curent. La finele anului, veniturile nerealizate sunt transferate la rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale. Rezerva dată poate fi utilizată exclusiv pentru acoperirea unor eventuale pierderi nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare în valută străină. La situația din 30 iunie 2013 rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale a constituit 300,911 mii lei.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONDENSATE - neauditare
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2013

16. Cheltuieli operaționale

	30 iunie 2013	30 iunie 2012
	MII LEI	MII LEI
Cheltuieli aferente monedei naționale	29,257	2,502
Cheltuieli cu personalul	21,524	19,947
Cheltuieli cu servicii informaționale, consultanță și audit	6,227	5,263
Cheltuieli privind amortizarea activelor nemateriale și materiale pe termen lung	3,880	2,392
Cheltuieli pentru întreținerea clădirilor, transportului și echipamentului	2,040	1,842
Cheltuieli cu taxe și comisioane	418	4,816
Alte cheltuieli operaționale	2,032	1,731
	65,378	38,493

Cheltuielile cu personalul includ și contribuțiile obligatorii de asigurare socială de stat în mărime de 3,762 mii lei și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime de 560 mii lei (la 30 iunie 2012: 3,490 mii lei și 521 mii lei respectiv).

La 30 iunie 2013 numărul unităților de personal, inclusiv locurile vacante, a constituit 474 unități, dintre care persoane angajate - 462 (la 30 iunie 2012 numărul unităților de personal a constituit 465 unități, dintre care persoane angajate - 458).

17. Părți afiliate

La 30 iunie 2013 cheltuielile de remunerare aferente conducerii Băncii, inclusiv conducătorilor de nivel mediu au constituit 3,669 mii lei (la 30 iunie 2012: 3,301 mii lei).

La 30 iunie 2013 cheltuielile cu contribuțiile obligatorii de asigurare socială de stat și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente conducerii Băncii, inclusiv conducătorilor de nivel mediu au constituit 836 mii lei și 124 mii lei respectiv (la 30 iunie 2012: 753 mii lei și 111 mii lei respectiv).

Banca acordă credite angajaților săi. Prezentarea în continuare reprezintă mișcarea creditelor acordate și soldul la credite acordate conducerii Băncii, inclusiv conducătorilor de nivel mediu:

	Sold la	Credite	Transferuri	Rambursări	Sold la
	1 ianuarie	acordate	MII LEI	MII LEI	31 decembrie
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	/30 iunie
					MII LEI
2012	5,154	460	245	(830)	5,029
2013	5,029	400	-	(352)	5,077

Creditele sunt acordate persoanelor de conducere la rate ale dobânzii aplicate pentru toți salariații în condițiile prevăzute de actele normative interne ale Băncii. Aceste credite sunt asigurate prin gajul depus de fiecare persoană beneficiară, care la situația din 30 iunie 2013 a înregistrat suma de 7,643 mii lei (la 31 decembrie 2012: 7,243 mii lei).

17. Părți afiliate (continuare)

La 30 iunie 2013 aceste credite erau clasificate în categoria creditelor standard și drept urmare nu este necesară constituirea de reduceri pentru pierderi din deprecierea acestora.

Luând în considerație prevederile art. 1 al *Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei*, care stipulează expres că Banca este o persoană juridică publică autonomă responsabilă față de Parlament, Guvernul și alte entități afiliate Guvernului nu sunt considerate a fi părți afiliate ale Băncii.

18. Angajamente și contingente

Cambii emise

La 30 iunie 2013 valoarea cambiei emisă de către Bancă în favoarea Fondului Monetar Internațional pentru asigurarea creditelor primite în cadrul Angajamentelor EFF a constituit 2,809,387 mii lei (la 31 decembrie 2012: 2,764,758 mii lei).

La 11 mai 2012 Parlamentul a adoptat *Legea cu privire la majorarea sumei de subscripție a Republicii Moldova la Fondul Monetar Internațional* prin care a fost aprobată majorarea sumei de subscripție a Republicii Moldova la Fondul Monetar Internațional de la 123,2 milioane XDR până la 172,5 milioane XDR. Obligațiile și întreprinderea măsurilor necesare pentru a asigura majorarea sumei de subscripție a Republicii Moldova la Fondul Monetar Internațional sunt asumate de Banca Națională a Moldovei, în calitate sa de agent al Republicii Moldova.

La situația din 30 iunie 2013, decizia de majorare a cotei Republicii Moldova la Fondul Monetar Internațional nu a intrat în vigoare, ținând cont de nefinalizarea în cadrul Fondului Monetar Internațional a celei de-a *Paisprezecea Revizuire Generale a Cotelor și Reforma Consiliului Executiv* (Rezoluția nr. 66-2 din 15 decembrie 2010 a Consiliului de Guvernatori al Fondului Monetar Internațional), condiționată de neîntrunirea numărului suficient de voturi din partea statelor-membre ale Fondului Monetar Internațional.

Angajamente de creditare

La situația din 30 iunie 2013 (precum și la situația din 31 decembrie 2012) nu exista nici un angajament condițional cu caracter creditor.

La 30 iunie 2013 (precum și la situația din 31 decembrie 2012) nu exista nici o datorie cu termen de prescripție expirat.

Angajamente de capital

La 30 iunie 2013, în conformitate cu contractele încheiate, Banca era angajată să onoreze pe parcursul anilor viitori obligațiile financiare aferente achitării plăților în sumă de circa 718 mii EUR sau circa 11,716 mii lei, pentru achiziționarea lucrărilor și serviciilor de dezvoltare a soluției informatice SIRBNM și pentru achiziționarea serviciilor de consultanță în cadrul proiectului de transformare a proceselor de activitate și modernizare a sistemului informatic bancar (la 31 decembrie 2012: circa 1,220 mii EUR sau circa 19,514 mii lei).

18. Angajamente și contingente (continuare)

Litigii și contingente

La 30 iunie 2013 Banca a fost implicată în 4 litigii intentate împotriva ei și a acționat în calitate de reclamant într-un proces.

La situația din 30 iunie 2013 (precum și la situația din 31 decembrie 2012) Banca nu a înregistrat provizioane pentru litigii, deoarece nu consideră că există dovezi suficiente de eventuale ieșiri viitoare de fluxuri economice aferente acestora.

19. Evenimente ulterioare datei bilanțului

Evenimente semnificative ulterioare datei bilanțului nu au avut loc.